

Effect van een investeringsimpuls is het grootst in de niet-commerciële dienstensector

Een interregionale input-outputtabel laat toe het effect te simuleren van een investeringsimpuls op de economie, zowel op het vlak van bruto toegevoegde waarde als van werkgelegenheid. In deze SVR-st@ts wordt gekeken naar het effect van een investeringstoename met 1 miljoen euro, bij wijze van voorbeeld.

Daaruit blijkt dat het effect op de Belgische en op de Vlaamse economie het grootst is als die impuls wordt doorgevoerd in de quartaire sector (niet-verhandelbare diensten). Dat is een gevolg van het feit dat deze sector meer dan bijvoorbeeld de industrie voor de binnenlandse markt werkt. Er zijn met andere woorden minder 'lekken' naar toeleveranciers en klanten in het buitenland.

De interregionale input-outputtabel laat toe om het effect van een investeringsimpuls op de economie in kaart te brengen. Er werd voor deze simulatie gebruik gemaakt van de interregionale input-outputtabel (RIOT) van 2010.

De investeringen maken, samen met consumptie en buitenlandse handel, deel uit van de finale vraag. Als de finale vraag verhoogt (hier dus door een toename van de investeringen) heeft dat gevolgen voor bedrijven en instellingen die extra zullen moeten produceren om aan de toegenomen vraag te voldoen. Daarbij zullen ze ook onderling op elkaar beroep moeten doen omwille van toelevering van producten of diensten. Dat gebeurt over de (gewest) grenzen heen. Een investeringsimpuls in één gewest heeft gevolgen op bedrijfstakken buiten dat gewest.

Er wordt nagegaan wat het effect is van een investeringstoename van 1 miljoen euro in het Vlaamse Gewest. De resultaten van de simulatie tonen het effect van een wijziging van deze component van de Vlaamse finale vraag op de economie van het Vlaamse, Waalse en Brusselse Hoofdstedelijke

Gewest. Deze oefening werd gedaan voor een verhoging van de investeringen in respectievelijk de primaire sector, de industrie, de bouw, de tertiaire en de quartaire sector, en voor deze laatste sector ook voor de onderscheiden bedrijfstakken ervan (overheid, onderwijs,...).

Uit de simulatie blijkt dat een verhoging van de investeringen met 1 miljoen euro het grootste effect heeft op de economie als ze doorgevoerd zou worden in de quartaire of niet-commerciële dienstensector. In dat geval zou de bruto toegevoegde waarde in België met 830.100 euro toenemen, rekening houdend met de doorwerking in de economie (immers de investeringsimpuls zorgt voor een grotere vraag van goederen en diensten, ook bij toeleveranciers). Het grootste deel is voor rekening van het Vlaamse Gewest (775.900 euro), wat niet mag verwonderen gezien de investeringsimpuls in deze simulatie ook in het Vlaamse Gewest plaatsgrijpt. Verder blijkt ook de jobcreatie het hoogst te zijn in de quartaire sector: +15 werkenden bij een investeringsimpuls van 1 miljoen euro, waarvan 14 werkenden in het Vlaamse Gewest. Het gaat om de som van

de directe en indirecte tewerkstelling. Opvallend is dat een toename van de investeringen met 1 miljoen euro in de Vlaamse industrie naar verhouding het minste bruto toegevoegde waarde en werkgelegenheid creëert in België en de gewesten. De industrie is dan ook meer internationaal georiënteerd (linken met het buitenland).

Binnen de quartaire sector scoort het onderwijs het hoogste voor wat betreft de toename van de bruto

toegevoegde waarde (+ 954.400 euro extra bruto toegevoegde waarde in België, grotendeels in het Vlaamse Gewest). Een investeringsimpuls met 1 miljoen euro zorgt voor de grootste werkgelegenheids-groei als ze wordt doorgevoerd in de maatschappelijke dienstverlening, zonder en met huisvesting (respectievelijk 33 en 23 werkenden extra). Ook in de andere bedrijfstakken in de quartaire sector zijn de effecten op vlak van bruto toegevoegde waarde en werkgelegenheids-groei relatief groot.

Effect van verhoging van investeringen in het Vlaamse Gewest met 1 miljoen euro

Op basis van de multiregionale input-outputtabel 2010

SECTOR DIE DE INVESTERINGEN UITVOERT	SUT	BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE (EURO)				WERKGELEGENHEID (PERSONEN)			
		België	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	België	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest
Primaire sector		621.427	547.198	35.578	38.650	12	11	1	0
Industrie		472.965	428.947	18.285	25.733	7	6	0	0
Bouw		683.677	609.664	36.920	37.093	10	9	1	0
Tertiaire sector		742.730	676.343	21.163	45.224	10	9	0	0
Quartaire sector		830.138	775.872	16.146	38.120	15	14	0	0

Detail quartaire sector

Openbaar bestuur exclusief defensie en sociale verzekeringen	84A	890.576	861.820	9.141	19.614	16	16	0	0
Onderwijs	85A	954.375	941.833	3.585	8.957	16	16	0	0
Ziekenhuizen	86A	792.207	758.556	10.560	23.091	15	14	0	0
Praktijken van artsen	86B	825.169	785.480	10.217	29.471	9	9	0	0
Tandartspraktijken	86C	813.980	770.805	11.271	31.903	11	10	0	0
Overige menselijke gezondheidszorg	86D	776.203	742.348	10.379	23.475	18	18	0	0
Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	87A	899.604	876.889	8.571	14.144	23	23	0	0
Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	88A	910.246	872.921	12.685	24.639	33	33	0	0
Creatieve activiteiten, kunst en amusement	90A	791.025	718.522	21.218	51.285	14	13	0	1
Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	91A	872.526	826.683	16.134	29.709	15	15	0	0
Loterijen en kansspelen	92A	873.528	794.691	21.285	57.552	11	10	0	1
Sport, ontspanning en recreatie	93A	788.648	714.394	26.608	47.646	15	14	0	0
Verenigingen	94A	815.760	724.876	26.456	64.428	14	13	0	1

Bron: RIOT 2010, bewerking DKB-SVR.

Hoe gemeten?

De berekeningen gebeurden op basis van de interregionale input-outputtabel voor de Belgische gewesten voor het jaar 2010, zoals opgesteld door het Federaal Planbureau en mee gefinancierd door de gewesten. Een input-outputtabel geeft een overzicht van de monetaire stromen in een economie. Daarbij worden de intermediaire stromen (leveringen van goederen en diensten in het productieproces), de stromen naar de finale vraag (consumptie, investeringen en export) en de stromen van de primaire inputs (elementen van de bruto toegevoegde waarde) weergegeven per bedrijfstak. Aan de tabel werden werkgelegenheidsgegevens toegevoegd.

Voor de berekeningen in deze SVR-st@ts werden de monetaire en tewerkstellingsvariabelen voor het extraregionaal gebied (ambassades, basissen in het buitenland,...) pro rata verdeeld over het Vlaamse, Waalse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Het bedrijfstakdetail is het zogenaamde SUT niveau (143 bedrijfstakken). De resultaten werden vervolgens geaggregeerd naar de voornoemde hoofdsectoren.

Voor de berekening van de directe + indirecte werkgelegenheid en bruto toegevoegde waarde werd vertrokken van de *Vlaamse* finale vraag en nagegaan welke werkgelegenheid en bruto toegevoegde waarde daarvoor gecreëerd wordt in de drie gewesten, rekening houdend met de relaties tussen de sectoren en de gewesten onderling.

De indeling in hoofdsectoren is als volgt:

- primaire sector (landbouw, visvangst en delfstoffen): NACE rev. 2.0: 01 – 09;
- industrie: NACE rev. 2.0: 10-32 en 35-39;
- bouw: NACE rev. 2.0: 41-43;
- tertiaire sector (marktdiensten): NACE rev. 2.0: 33, 45-82 en 95-98;
- quataire sector (niet-marktdiensten): NACE rev. 2.0: 84-94.

Meer info

Thierry Vergeynst
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 51 36
thierry.vergeynst@kb.vlaanderen.be

